

PÄRNU VANALINNA JA KUURORDI MUINSUSKAITSEALA KAITSEKORRA
KOOSTAMISE KOOSOLEKU PROTOKOLL NR. 5, 12.02.2020

Osavõtjad:

Leele Välja (Arhitektuuriväljad OÜ spetsialist/kunstiteadlane), Tiit Raev (Joon Ruumis OÜ spetsialist/arhitekt), Kadri Karjus (Pärnu linnavalitsus, planeerimisosakonna arhitekt), Henri Eessalu (Pärnu linnavalitsus, linnaarhitekt), Kaido Koppel (Pärnu linnavalitsus, planeerimisosakonna juhataja), Anni Martin (Muinsuskaitseamet, ehituspärandi valdkonna juht), Helle-Triin Hansumäe (Muinsuskaitseamet, Pärnumaa nõunik), Terje Luure (Muinsuskaitseamet, Pärnumaa nõunik)

Külalised: Liina Jänes (kultuuriministeeriumi muinsuskaitse nõunik), Merle Põld (kultuuriministeeriumi õigusosakonna juhataja), Svea Volmer (Muinsuskaitseametist, uuringute koostaja) ning Maria Silla (Muinsuskaitseameti muinsuskaitsealade spetsialist).

Koosoleku toimumiskoht: Pärnu, Akadeemia tn 2

Algus: 10.15

Lõpp: 15.30

Juhataja: Anni Martin

Protokollija: Anni Martin, Helle-Triin Hansumäe

Koosoleku pädevus: Koosolek oli pädev otsuseid vastu võtma.

PÄEVAKORD:

1. kokkuvõtted avalikust teabepäevast
2. kokkuvõtted kohtumisest Keskkonnametiga;
3. jooksvad küsimused;
4. ehitiste väärtusklasside määramine vanalinna hoonete näitel;
5. muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiride osas muudatusettepanekute arutelu.

ARUTATI:

1. Kokkuvõtted avalikust teabepäevast

Töörühm vaatas ühiselt ettepanekud üle. SRIKi loomise osas leiti, et võib-olla saaks ära kasutada Norra riigi finantseeritavat muinsuskaitsealade programmi ning võtta sellel eesmärgil linnale kuuluv Rütli 23 maja.

Muus osas leiti, et avakoosolekult saadud sisend kattub suuresti töörühmas varasemalt räägituga.

Otsustati: võtta koondatud info teadmiseks ja lähtuda sellest edasiste valikute tegemisel kaitsekorra koostamisel kui igapäevaste tööülesannete täitmisel.

2. Kokkuvõtted kohtumisest Keskkonnametiga (kohtumise protokoll on saadetud eraldi e-kirjaga töörühma liikmetele)

Anni Martin, Helle-Triin Hansumäe ja Terje Luure kohtusid 05.02 Keskkonnaameti Lääne regiooni esindajate Kadri Hänni (looduskaitse juhtivspetsialist) ja Nele Saluveeriga (juhtivspetsialist), et arutada, millised on keskkonnavalad ja looduskaitse riigi huvid Pärnu muinsuskaitsealal, mis neil parasjagu teoksil on ja millised on nende ootused olla muinsuskaitsealal kaitsekorra protsessi kaasatud. Pärnu Muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise raames on muinsuskaitsealal vajalik erinevate riigi huvide väljaselgitamine ja ühisosa otsimine muinsuskaitse ja looduskaitse valdkondades.

Muuhulgas arutati plaani muuta muinsuskaitsealal olevate erinevate tsoonide piiri nii, et Rannapargi tsoonist jääksid välja terviklikult hoonestatud alad. Nende osas on töörühmas tehtud ettepanekuid need arvata villade ala koosseisu. Keskkonnaametil ei olnud see

Arutati ka seda, kas võiks ka bastionaalvööndis olevad pargialad markeerida täiendava hoonestusõigusega haljasaladena (vajadusel on väikevormide rajamine on lubatud)

3. Jooksvad küsimused Mis kohtumisi peaks 1:1-le veel tegema? LV arenguteenistus(ettevõtetus, turism), taristu (teed ja ehitus), linnavara, Päästeamet? Kes töörühmas soovivad osaleda – linna esindajad juures. Kas LV-ga suheldes saavad H-T ja Terje kahekesi hakkama? +

- 18.03 või 8.04 Omanike/ettevõtjatega teeksime ühe töögrupi kohtumise: Feofanovid, Asped, Vallo Palm, Vetik, spaad (Tervis, Viking), Ivan Wong, RKAS, Karmo Näkk (linnavarad), pulsi vabrik – Rain Lõhmus?, Sadamas uus kinnisvara, kirikute esindajad.

Kokku leppida 2. avaseminari aeg, et rääkida väärtusklassidest ja leevendustest, ka piiridest. 03. juuni kl 16.00 () – Helle-Triin saadab kalendrikutse

4. Ehitiste väärtusklasside määramine vanalinna hoonete näitel

5. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiride osas muudatusettepanekute arutelu

1. Pärnu üldplaneeringu ja muinsuskaitse eritingimuste küsimus uue linna piirides

Pärnu linn algatab 2020. aastal uue üldplaneeringu, mis hõlmab kogu Pärnu linna territooriumi uutes, haldusreformi järgsetes, piirides. Praegu on pooleli menetlus Pärnu linn, Pärnu linn territooriumi üldplaneeringu (haldusreformi eelsetes piirides) menetlemine ning selle üldplaneeringu jaoks on koostatud üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimused, mida on 2018. aastal pikendatud. Uude planeeringusse võetakse Pärnu linn, Pärnu linn territooriumi planeerimislahendus üle ja keskendutakse senisele linna territooriumile lisandunud maa-alade planeerimisele. Kas uue algatavat üldplaneeringu jaoks on tarvis tellida uued muinsuskaitse eritingimused, või saab kasutada 2018. aastal pikendatud eritingimusi? Ning kuidas kajastub üldplaneeringus muinsuskaitseala kaitsekord ja sellest tulenevad muudatused võrreldes praegusega (nt kui muutub muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piir)?

Muinsuskaitse eritingimused üldplaneeringule koostatakse kui maa-alal asub muinsuskaitseala ja selle kaitsevöönd. Kui algatav üldplaneering ei muuda, võrreldes praegu menetluses oleva Pärnu linn, Pärnu linn territooriumi planeerimislahendusega, Pärnu kesklinna osa planeerimislahendust (muinsuskaitseala, selle kaitsevööndi ja mõlema mõjualas), võib Muinsuskaitseamet loobuda muinsuskaitse eritingimuste koostamise nõudmisest kuna üldplaneeringuga kavandatav ruumiline muutus muinsuskaitsealale ja selle kaitsevööndile ei ole suur. Kui uue üldplaneeringuga nähakse ette ruumilise mõju muutust, mis mõjutab

muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndit, siis tuleb muinsuskaitse eritingimused üldplaneeringule koostada ja Muinsuskaitseametiga kooskõlastada.

Küll aga tuleb uues üldplaneeringus käsitleda mälestisi, väärtuslikke üksikobjekte ja muud pärandiga seonduvat kogu planeeritava territooriumi ulatuses. Muinsuskaitseametil on valmimas juhend kohalikele omavalitsustele kultuuripärandi käsitlemiseks üldplaneeringu raames. Seda on arutatud Rahandusministeeriumi planeerimise osakonnaga ja Eesti Planeerijate Ühinguga ning peaks lähinädalatel saama lõplikult valmis ja meie kodulehele üles. Seal on meie põhimõtted, kuidas kultuuripärandiga üldplaneeringu koostamisel arvestada kirjas.

Muinsuskaitseamet annab oma sisendi uue üldplaneeringu koostamisse kui Pärnu linn teeb kirjaliku pöördumise üldplaneeringu algatamisest ja selle eesmärkidest.

Koostamisel olev Pärnu muinsuskaitseala kaitsekord ilmselt koostamisel oleva Pärnu linn, Pärnu linn üldplaneeringu kehtestamise ajaks valmis ei saa. Seega jääb selle üldplaneeringu planeerimislahendusse muinsuskaitseala ja kaitsevööndid selle praegustes piirides koos viitega praegusele Pärnu muinsuskaitseala põhimäärusele. Kuid ka sellesse üldplaneeringusse võiks lisada viite, et koostamisel on uus muinsuskaitseala kaitsekord ning kaitsekorra kehtestamisel on muinsuskaitseala ja kaitsevööndite osas aluseks kaitsekord.

Uues, algatatavas üldplaneeringus saab kajastada juba kaitsekorraga kehtestatud muinsuskaitseala, selle kaitsevööndid ning viidata kaitsekorraga kehtestatud reeglitele.

2. Kaitsekorra avaliku teabepäevaga seotud küsimused

Kaitsekorra koostamist ja selle eesmärke tutvustav avaseminar on kavandatud 2. veebruaril 2020. Avaseminaril esialgne päevakava on: 13.00-13.20 päeva sissejuhatus koos kaitsekorra protsessi tutvustusega

13.30-14.00 inspireeriv sõnavõtt professor Mart Kalmult (20 min + küsimused/vastused)
14.00-15.00 paneeldiskussioon eri huvipooltega 40-45 minutit + küsimused 15.00-15.30
suupisted ja jalasirutus 15.30-17.00 maailmakohviku formaadis aruteluringid laudades (Maris Jõgeva, Sotsiaalse Innovatsiooni laborist) 17.00-17.20 kokkuvõtted laudadest 17.20-17.40
lõplik kokkuvõtte, ühine arutelu – sisend kaitsekorra koostamise töörühmale.

Avaseminar on üles ehitatud nii, et päeva esimene pool inspireeriks kohale tulnuid kaasa mõtlema ja päeva teises pooles toimub töö laudades, et osalejate mõtted saaks läbi arutatud ja koondatud,

Nõusoleku paneelis osaleda on andnud linnapea, professor Kalm ja V. Vettik. Pooleli on läbirääkimised Indrek Aijaga Pärnu Muuseumist ja Errit Kuldkepp. Paneeli moderaatori asjus meil läbirääkimised käivad, kui need tulemuslikud ei ole, siis juhib paneelarutelu Maris Jõgeva, kes on meie partner kaasamise küsimuses, ning neutraalne isik diskussiooni vedama.

Panelistidele saadame ette ka küsimused, et nad saaks end ette valmistada ja läbi mõelda, mida nemad omalt poolt tahaksid välja öelda. Arvestama peab, et see on improvisatsioon ja küsimused võivad arutelu käigus muutuda. Paneeli eesmärgiks on välja tuua eri osapoolte arvamused ja see, milliseid väärtusi nähakse muinsuskaitsealas ja selle eesmärkides.

Esialgsed küsimused, mida panelistidele esitada oleksid sellised: Millised on (tunnetatavad) väärtused Pärnu muinsuskaitsealal? Kuidas need on seni toetanud, ning kuidas peaks edaspidi

toetama, linnakeskuse arengut? Millised on suurimad kitsaskohad/valuküsimused seoses muinsuskaitsealaga ja mida annaks teha, et murekohti leevendada? Mis juhtuks kui Pärnus muinsuskaitseala ei oleks? Kuidas teha rohkem koostööd eri osapoolte vahel ja mida oled ise valmis selleks tegema?

Ootame töörühma liikmetelt ettepanekuid panelistide küsimuste osas jooksvalt meili teel.

3. Ehitiste väärtusklassidest tulenevate nõuete, leevenduste ja menetluste arutelu

Töörühmas varasemate ning kahe Pärnu ja Kuressaare ehitiste väärtusklasside teemaliste arutelude põhjal oleme koondanud hoonete väärtusklassid, sellest tulenevate nõuete ja leevenduste ning menetluste selliselt "A" hooned (väga väärtuslik ehitised) - muinsuskaitseala või selle arengut iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või silmapaistva mõjuga ehitised. Väga väärtuslikud on üldjuhul muinsuskaitseala kõige vanemad hooned ja arhitektuuri parimad näited. Mälestisega sarnase mõjuga: arhitektuuriajalooliselt väärtuslik (ka iseseisvalt), autentne, rikkalikult dekoreeritud, tundlikult läbi komponeeritud. Väga väärtuslikud võivad olla ka koopiamajad kui nad on täpsed koopiad, millel on interjöörid taastatud detailitäpselt ja tegemist on sümbolväärtusega hoonega. Kontrollküsimus: Väljast soojustamist pigem ei kaalu, sest sellega on oht hävitada autentset viimistluslahendust või hoone proportsioone. A hooned jagunevad alaliikidesse:

A+ on teada, et interjäär on väärtuslik - loa kohustus interjööritöödel; A- on teada, et väärtuslikku interjööri ei ole säilinud - interjööri töödel loakohustust ei ole A* ei ole teada, kas on säilinud väärtuslikku interjööri (võib olla olol kihistuse all.) Vaja enne välja selgitada, METile andmisele eelnevalt; Au (liitub A-sega?) - väärtuslik ehitised, mis ehitatud 1940-2019 Interjäär, mille puhul loakohustus säilib: - trepid, trepikäsi, trafarett lae ja seinamaalingud, ahjud, avatäited - Tarindid – mantelkorsten, võlvitud keldrid, katusekonstruktsioon, põrandad, laed – eelduslikud (neid ei näe, võid eeldada). A* puhul – üleskutse omanikele – kutsuge külla, vaatame üle. Uuringuid ei määrata automaatselt, aga eritingimuste koostamise ajal selgitatakse välja. Menetlused: kogu pakett – muinsuskaitse eritingimused, projekt, järelevalve restaureerimistöödel, tööde luba, sh sisetöödeks ainult A+ ehitistel. Protsessi lõpuks võivad koonduda A ja A+ hooneteks – väga väärtuslikud hooned, millel on säilinud väärtuslikku interjööri, seega loakohustusega on ka sisetööd (A+, A*) ning väga väärtuslikud hooned, mille puhul sisetöödel interjööri ei sekkuta. „B“ hooned (väärtuslik ehitised) - muinsuskaitseala iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või selle arengut mõjutanud ja/või silmapaistva mõjuga ehitised - muinsuskaitseala miljööd loov ehitised. Üldjuhul enne II maailmasõda ehitatud hooned, sh säilitamisväärsed abihooned. Head koopiahooned, II maailmasõja järgsed hooned, millel on iseseisev kõrge arhitektuurne väärtus ja see sobitub hästi miljöösse (lammutamine ei ole põhjendatud). Nõukogudeaegse kapitaalremondi läbinud hooned – fassaad lihtsustunud. Fassaadidekoor pigem tagasihoidlikum (hävinud) või algselt juba vähem dekoori. Abihooned krundil, millel on iseseisev arhitektuurne väärtus (ei soosi lammutamist), kuid funktsiooni muutus on lubatud, ka sisemised ümberehitused (nt pesuköögist saun või panipaik vms, maakivist kelder krundil). Kontrollküsimus – väljast soojustamist on pigem võimalik kaaluda, säilitades hoone ja selle osade proportsioone. Menetlus: Interjööritöödel puudub loakohustus.

Muinsuskaitseamet/halduspartner annab muinsuskaitse eritingimused hoonetele eraldi haldusaktina. Muinsuskaitse eritingimustega määratakse muinsuskaitse järelevalve vajadus ja projekti staadium. Tööde luba nendele töödele kui ei väljastata ehitusluba ja -teatist.

Restaureerimistöodele on üldiselt nõutav tööde luba ja muinsuskaitsealine järelevalve. Juurdeehitused üldjuhul ei vaja tööde luba, järelevalvet, kuid vajalik on vana ja uue osa liitumisel sõlmede vm vajalikud tööjoonised. Fassaaditööde korral võib võtta eesmärgiks algupärase fassaadilahenduse taastamise, kui see on teaduspõhine (algse projekti järgi taastamine) või analoogiapõhine lahendus. Säilinud ajalooline, autentne viimistlus säilitada. „C“ hooned (muud hooned) – muinsuskaitsealal asuv ehitis, mis ei kannu muinsuskaitseala väärtusi, ei ole kihistus, mille säilitamiseks ja kaitseks muinsuskaitseala on moodustatud. Nende autentsel kujul säilitamine ei ole eesmärgiks, küll tuleb nende ümberehitamisel järgida sobivust ajaloolise keskkonnaga.

Üldjuhul peale II maailmasõda esitatud hooned, mille mastaap ei arvesta ajaloolise hoonestusega, koopiahooned, mille puhul ei ole kopeeritud konkreetset ajaloolist hoonet, vaid kombineeritud on erinevaid ajaloolisi stiile. Samuti hooned, mis ei ole arhitektuurselt õnnestunud. Hoone välisilme muutmine on lubatud, mahu muutmine võimalik, kui seda toeb linnaehituslik kontekst (ka näiteks ebamastaapselt suure ühe hoone asendamine muinsuskaitsealale sobivamas mahus mitme väiksema hoonega). Kontrollküsimus: ei ole lammutamise vastu. Menetlus: ühildame menetlused maksimaalselt Ehitusseadustiku menetlusega: loobume loakohustusest kui antakse välja ehitusluba või -teatis, kooskõlastame ehitusloa/ehitusteatisi projekte, millega soovitakse välisilme, mahu ja materjali muutmist. Muinsuskaitseeringimusi eraldi haldusaktina ei anna, vajadusel anname tingimused projekteerimistingimustele arvamust andes. NB! Vajalik kaitsekorras kokku leppida võimalik materjalide loetelu, mida võib klasside kaupa kasutada, siis saab loobuda METi eraldi haldusaktina andmisest. Muud küsimused, mida kaitsekorras käsitleda: Kõik ehitusseadustiku projekti nõudvad menetlused on projektiga, kui ehitusseadustikus projekti nõuet ei ole, siis tegevuskavaga. Välisilme (fassaadi materjali või värvi) muutmised, mis ehitusseadustiku menetlust ei vaja, saab menetleda tegevuskava alusel, mis Muinsuskaitseameti/halduspartneriga kooskõlastatakse. Kirjutame kaitsekorra eelnõu seletuskirja – mis nõuab kooskõlastust ehitusseadustiku järgi (projekt) ja hooned lahendada tervikuna, sh korterelamuid. Kui muinsuskaitse eritingimustega määratakse järelevalve, siis anname ka tööde loa. Tööde loast saab loobuda kui on ehitusluba/teatis – väldime bürokraatiat. Talvine soolatumine – vajab läbi rääkimist linnavalitsuse vastavate osakondadega, et loobutaks muinsuskaitsealal soolatumisest. Elektrikapid – ei oleks tänavalt vaadeldavas asukoha, hoone fassaadiga ebakõlas. Uushoonestus muinsuskaitsealal – vastavalt seadusele tuleb koostada detailplaneeringu või projekteerimistingimustele muinsuskaitse eritingimused. Juhul kui üldplaneeringus on antud mahud ja materjalid kokku lepitud ja Muinsuskaitseameti poolt kooskõlastatud, siis pole muinsuskaitse eritingimusi vaja teha. Vajadusel saab Muinsuskaitseamet omapoolseid täpsustusi anda projekteerimistingimusi, detailplaneeringut kooskõlastades. Vabaehitused alla 20 m² hoonete rekonstrueerimine ja püstitamise – jooniste/tegevuskava kooskõlastamine ja maakonnanõunikuga läbi rääkida. Oluline, et vabaehituste puhul kontrollida, et see oleks vastavuses muude seaduste ja õigusaktidega – nt ei ületataks planeeringukohast täisehitusprotsenti ja tagatud oleks tuleohutus. Kohalik omavalitsus vabaehitus ei menetle, küll, aga Muinsuskaitseamet muinsuskaitseaduse alusel. Siin ootaks, et Muinsuskaitseamet vaataks ka vabaehituste vastavust muule õigusruumile, vajadusel konsulteeriks kohaliku omavalitsusega. Juurdeehituste põhimõtted – suuremahulise (üle 1/3) juurdeehituse puhul soovitatav lahendada kaasaegse arhitektuuri võtmes, lähtudes Veneetsia hartast – restaureerime vana ja juurdeehitus on eristatav.

Abihooned (pesuköögid, kuurid) – oluline on säilitada ruumistruktuur. Kui hoovis on pudistatud väikesed hooned, siis soodustada hoovihoonestust, selmet teha lage plats. Arhitektuurselt mitte väärtuslikke abihooneid (c-klass) võib lammutada ja asendada uutega. Muinsuskaitseala eesmärk on materjalikasutuse traditsiooni edasi andmine. Need on need, mis loovad konkreetse muinsuskaitseala eripära ja väärtuse, mida kaitsta. Kaitsekorras anda materjalikasutus perioodide lõikes eraldi antud. Üldprintsipiibid: A – vana ja autentse säilitamine ja restaureerimine tervikuna, traditsioonilised materjalid ja töövõtted; B – traditsiooniliste materjalide ja töövõtete kasutamine vähemalt eksterjööris, et tulemus oleks aus; C – on võimalik kaaluda ka moodsamaid, traditsioonist erinevaid, lahendusi. Aga need ei ole imiteerivad materjalid, st materjalid, mis imiteeriks teist materjali (nt plastaken, mis imiteerib puitakent, profiilplekk, mis imiteerib kivikatust, plastiklaudis, mis imiteerib puidust voodrilauda). Klassikprofiil väheväärtuslikel abihoonetel või hoonetel, mis ei ole vaadeldavad? Uusehitiste puhul anda loetelu, mis on lubatud, mis mitte. Eterniit jääb lubatud materjaliks – on odavam kui klassikprofiili ning selgelt eristuv, kuid juba harjumuspärane traditsioonist erinev materjal muinsuskaitsealal. Muinsuskaitseala katuse värvid ja materjalid. Välisviimistluses on keelatud (loetelu) ja muud imiteerivad materjalid – seda peab kaitsekorras lahti kirjutama, et tavaline inimene aru saaks, mis see imiteeriv materjal on. Soojustamise põhimõte: A hoonetel soojustamine üldjuhul ei ole lubatud. Lähtutakse algsest traditsioonilisest lahendusest ning vajadusest säilitada algne viimistluslahendus ja materjal. B hoonetel võib kaaluda soojustamist kui säilivad hoone proportsioonid ning sellega ei hävine autentset välisviimistlust. Kui soojustamine toob kaasa autentse välisviimistluse kadumise või on hooneosade proportsioonide taastamine on ebamõistlik kulutus, siis pole mõistlik soojustada välisseinu, küll aga võimalusel keldri- ja pööningu vahelagesid. C hoonel lubatud kui säilitatakse hoone ja selle osade iseloomulik proportsioon. Aknad: olukord ei peaks olema nii ebavõrdne, et hruštšovka omanik võib kõike teha, aga väärtuslikumad hooned peavad vana restaureerima või taastama. Aknad peaksid olema kolmemõõtmelised nagu on traditsiooniline aken. Eelduseks terviklikkus – kogu hoonel sama jaotusega, sama materjaliga aknad. Reklaam, väikevormid – eesmärk tagada miljööline terviklikkus, lahtine inventar ja väikevormid ei tohiks visuaalselt domineerida väärtusliku linnakeskkonna üle, peaksid olema traditsioonilisest materjalist. Väärtustamise küsimus, kuidas avaliku ruumiga ringi käiakse. Kokku leppida suvekohvikute varjude tonaalsus (soovitavalt heledad varjud) ja soovitus loobuda suvekohviku terrasside kõrgema poodiumi rajamisest ja eraldi piirdeaia rajamisest kohtades, kus ei ole sagedast pidevat autoliiklust. Reklaamide valguskastid oleks sama valgustugevusega. Reklaamikandjad – viisakalt lahendatud ja terviklikult. Suuremahulised tänavate rekonstrueerimised muinsuskaitse aladel – võtta eesmärgiks mitte kasvatada tänava kõrgust. See on elukvaliteedi, hooviala ja hoonete eluea

küsimus. Võimalusel pigem viia allapoole ning viia kõnnitee ja autotee samale tasandile. Sadeveekanaliseerimine lahendada. Uued tehnoloogiad (õhksoojuspumbad, päikesepaneelid jms) – vajavad kokkulepituid põhimõtteid kui sekkuvad linnaruumi. Õhksoojuspumbad – tänavalt nähtavatel külgedel üldjuhul mitte paigaldada, kavandada üldjuhul hoovi poole, arhitektuurselt sobivalt ja nõuetekohaselt varjestatult. Paigaldatud maapinnale, hoonest eraldi alusel/vundamendil, et vibratsioon ei kahjustaks hoonet. Päikesepaneelide – vajab vaadeldavuse kontrolli tänavalt ja olulistest vaatekohtadest. Paneelid, mis ei ole visuaalselt eristatavad katusematerjalist on üldjuhul lubatud, eristatavate puhul kontrollida vaadeldavust. Väljaspool maja paiknevate tehnoseadmete paigaldus tuleb alati kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Muinsuskaitse eritingimuste nõudest saame loobuda kui printsipiibid

kaitsekorras olemas. Hoovialad ja detailid linnaruumis ja hoovialal Oluline, et säiliks iseloomulik täisehituse ja haljastuse osakaal. Suured sillutatud hoovialad ei ole tervitatavad villade ja rannapargi alal. Pärnus on haljastus väga rangelt üldplaneeringuga paigas. Seda ei pea dubleerima. Aga markeerima peaks. Normatiivset parkimist muinsuskaitsealadel ei nõuta. Sellest olulisem on hooviala säilimine. Anda hoovi katendite sobivad materjalid. Säilitada iseloomulikud detailid kaevud, vanemad abihooned, tehnoseadmed, malmist tänavavalgustus postid.

4. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiride osas seisukohtade kaardistamine

Töörühmas arutati järgmisi ettepanekuid:

- Kaaluda muinsuskaitse ala vähendamist ja võimalust arvata muinsuskaitsealast välja Pika tänava hruštšovkad, jättes sisse stalinistliku oblastivalitsuse aegse kihistuse (teatriväljak, Akadeemia ja Vee tänava hoonestus kuni kesklinna sillani), Pärnu muuseumi sümbolväärtusega hoonena ja ait.
- Kaaluda muinsuskaitseala vähendamist või asendamist kaitsevööndiga Sadama ja Ringi tänava piirkonnas, kus on mastaapne Viikingi tervisekeskus ja Pärnu kolledži hoone. Ajalooline hoonestus Lootsi, Lootsi põik ja Kapteni tänaval on varasem kui kuurordihoonestus, pärineb ajast kui seal oli ajalooline ülesõidukoht Vana-Pärnusse ning seetõttu väärtuslik.
- Kaaluda muinsuskaitseala nendes osades, mis on lisaks muinsuskaitsealale ka looduskaitsealad ja hoonestusõigusega haljasalad, sellist lahendust, kus oleks suurem selgus muinsuskaitse ja looduskaitse vahel. Nt kaaluda Rannapargi alal hoonestatud alad arvamist villade alasse Seedri tänava ja Suvituse tänavate juures, samuti Ranna puiestee ja ranna vahelisel alal. Hoonestusõigusest parkide puhul kaaluda neile eraldi tsooni kehtestamist vms. Vajab läbi rääkimist Keskkonnaametiga.
- Kaaluda muinsuskaitseala laiendamist Slobodaa alale. Koostamisel oleva Pärnu linna üldplaneeringu kohaselt on tehtud ettepanek määrata see ala miljöölaks.
- Kaaluda muinsuskaitseala kaitsevööndi likvideerimist jõe ääres vallikraavist kuni Vingi tänavani kuna selles osas ei ole varasemalt suudetud tagada kaitsevöödi eesmärkide rakendamist – vältida kontrastset ja mastaabilt erinevat hoonestust muinsuskaitseala piiril ja tagada sujuv üleminek muinsuskaitseala hoonestuse mastaabile. Alternatiivina kaaluda kaitsevööndi säilitamist selles piirkonnas Laiast tänavast kuni muinsuskaitsealani.
- Kaaluda jõeäärse kaitsevööndi likvideerimist jõe pooleses osas vallikraavist kuni muulini. Selles alas on juba mastaapne nõukogudeaegne hoonestus – Tervise ravikompleks – , kuid siin on oluline tagada, et Tervise kompleksi mastaapsus oleks piirkonnas erandlik ja säiliks sellisena dominandina. Tegemist on muinsuskaitse ala mõttes haavatava kohaga, kus peaks säilima kaasaraäkimisõigus ka edaspidi.
- Vaadata üle muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piirid ka mujal ja teha argumenteeritud ettepanekuid nende vähendamise või suurendamise osas.

Otsustati: Jätkame piiride teemalist arutelu järgmisel korral. Helle-Triin ja Kadri valmistavad ette kaardi, mille pealt saame järgmisel korral edasi liikuda.

5. Järgmisel kohtumisel arutame:

- Vanalinna ehitiste väärtusklasside määramist
- Teeme vaheülevaate interjööride inventeerimisest
- Jätkame muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiride ettepanekute arutelu

(allkirjastatud digitaalselt)

Helle-Triin Hansumäe, Anni Martin

Protokollija